

ยกว่า การต่าง ประเทศ นำ แมรอน วอน
 บิกเคเล เมนเฮนวย เอกษภว ออकिनารี มินิสเคอ
 เปลนิปลอ เคนซารี กิช สิกเรทวารี อิตเตเซ
 เจ้า เฝ้าใน ที่ ประชุม ข้า ราชการ อรรถราช ทูต
 ใ้กรายยังคมทูตเอกเตรสแล้วถวายพระราชสาส์น
 ตรารัตน์แล้ว ถวายยัง คมทูต สแดง ความ ยิน ที่
 ที่ได้ รับ คำ แห่งผู้รักษา ทาง พระ ราช ไม ทวี
 ในระหว่าง สอง พระ นคร พระเจ้า อยู่หัว
 มี พระ ราช คำ รัส ทอบ ทรง สแดง พระ ราช ทูต ไทย
 ยิน ที่ ใ้ ทรวงรับอรรถราชทูตของสมเด็จพระ เจ้า
 เอม เปอ เรอ ออค เตรีย แล จำ นง พระ ราช ทูต ไทย
 ว่า อรรถ ราช ทูต คง จะ รักษา แล บำ รุง ราชการ
 ใน ตำแหน่ง สำคัญให้ ทาง พระ ราช ไม ทวี เจริญ
 ยิ่ง ขึ้น แล ได้ ทรวง ทราบ ว่า เมื่อ เร็ว ๆ นี้
 สมเด็จ พระ เจ้า เอม เปอ เรอ ฟราน ซิส โยเซฟ
 บรม ราช ชาติ ราช แห่งชาว ออค เตรีย พระ เจ้า กรุง
 ซัง ตา วิ เสก คำ ราช สมบัติ มา ได้ ๒๐ ปี
 ได้ ทรวง ทำการ บุญ ดี ใน เกื่อน ตี เซม เมอ กฤสศ
 ศักราช ๑๘๘๘ แล้ว มา แล้ว จึง จะ ไปรทให้
 พระ จร วงษ์ เซอ พระ องค์ เจ้า สาย สนิท ของมี
 เชิญ เศวต ราช อธิ ภิชากร ณ อันมี เกียรติกุล รุ่งเรือง
 ยิงมหาจักรีบรมราชวงษ์ ทรวง ยิน ที่ ไปยัง สมเด็จ
 พระเจ้า เอม เปอ เรอ ในเวลานั้น ด้วย ครั้น มี พระ ราช
 คำ รัส ทอบ เสร็จ แล้ว จึง คำ รัส ปรึ สัต ฐาร
 อรรถ ราช ทูต แล้ว อรรถ ราช ทูต นำ สิกเรทวารี
 อิตเตเซ เฝ้า มี พระ ราช คำ รัส ปรึ สัต ฐาร เล็กน้อย
 แล้ว อรรถ ราช ทูต ถวาย ยัง คม ตา กลิม ออด จาก
 ที่ เฝ้า พระ เจ้า อยู่หัว เสก ขัน

กำหนด วันเสด็จ ไทโยค

วันที่ ๑๑ ๑๑ ๒ เดือน ๒ ขึ้น ๑๕ ค่ำ
 ๕๐ เวลาเช้า ๑ โมง เสด็จพระราชดำเนิน
 ทางชลมารคโดยเรือพระที่นั่งเล็ก ขึ้นไปประพาศ
 ตามลำแม่น้ำ (ทอดพระเนตรฝูงมุกษชาติ
 ต่าง ๆ) ถึงลำแม่น้ำพาชีระยะทาง ๕๐ เส้น
 แล้วทอดพระเนตรชาวปมลงอรน) แล้ว
 เสด็จพระราชดำเนิน ขึ้นท่าคณหวังเย็น
 โกล่ กับปากลำแม่น้ำพาชี เสด็จพระราชดำเนิน
 โดยพระยาทไปประทับพลับพลา น้อย ทอดพระเนตร
 หมู่พรานตั้งกองไล่เหล่าไล่สัตว์ จุก ยาก ทวี ยาก
 ต่าง ๆ แล้วเสด็จ พระ ราช ดำ เนิน กลับ ยัง
 พลับพลาถลอนโค เวลาบ่าย ๓ โมง
 เสด็จพระราชดำเนิน ทางชลมารคโดย กระ บวน
 มา แล รถ ยี่ บั้น แด่ พลับพลาถลอนโค ชำมเขย
 สองชั้นไปประพาศทุ่งเนินชาก ระยะทาง ๕๐ เส้น
 หยคประทับทรวงเกย ผล มตาม มี อม ที่ มี อยู่ มาก ใน
 ทั่วบลเหล่านี้ แล้วเสด็จ พระ ราช ดำ เนิน
 กลับยังประทับแรมพลับพลาถลอนโคอีกคืน
 วันที่ ๑๒ ๑๒ ๕ เดือน ๒ แรม ๑ ค่ำ
 ๕๐ เวลาเช้า ๑ โมง ออกเรือพระที่นั่งแ่
 พลับพลาแรมถลอนโค ไปประทับที่ถนพลับพลา
 ปรำท่าโป่งระยะทาง ๑๗๐ เส้น แล้วออก
 จาก พลับ พลา ประ ทัม รัตน ทำ โยง ไป ประ ทัม แรม
 พลับ พลา แรม หาด สะบ้า ทัยวัง คมิด ระยะ
 ทาง ๒๓๐ เส้น รวมเป็นทางชลมารค
 เสด็จ พระ ราช ดำ เนิน แด่ พลับ พลา แรม ถลอน โค
 ถึงพลับพลาแรมหาดสะบ้า ๒๐๐ เส้น ประมาณ
 กระบวนหลวงเดิน ๕ ชั่วโมง

วันที่ ๑๓ ฅวัน ๖ ฅเอน ๒ แรม ๒ ฅ้า

๕. เวลาเข้า ๑ โมง ออกเรือพระที่นั่ง ๓ ฅลับพลาก
แรมหาคสข่า ไปประทักรอนพลับพลาก
ที่หาคกรงท้าวเมืองสิงหระขะทาก ๓๐๐ เเสน
แล้วเสกษพระรากล้าเนน โดยเรือพระที่นั่งเล็ก
ข้ามแม่น้ำไปขึ้นท้าวณวน เสกษพระรากล้าเนน
ทางสถลมารคโดยพระยาคชขันไปประพาศ แล
ทอกพระเนตรปราสาท สักลาแลงเมืองสิงห
ระขะทาก ๗ เเสน แล้วเสกษพระรากล้าเนน
กลดขลงเรือพระที่นั่งออกจากพลับพลาก
ประทักรอน เมืองสิงห ไปประทัก
แรมพลับพลากแรมทอสอง
พี่น้องระขะทาก ๑๗๕ เเสน รวมเป็นทาง
ชดมารค เสกษพระรากล้าเนน
แรมพลับพลากแรม
หาคสข่าถึงพลับพลาก
แรมหาคสองพี่น้อง ระขะ
ทาก ๗๕ เเสน ประมาณกระบวง
หลวงเเคน ๕ ชั่วโมง

วันที่ ๑๔ ฅวัน ๗ ฅเอน ๒ แรม ๓ ฅ้า

๕. เวลาเข้า ๑ โมง ออกเรือพระที่นั่ง
แรมพลับพลากแรมหาคสองพี่น้อง ไปประทัก
รอนพลับพลากปราทหาคกรง
เขาถ้าวระแฆ ระขะ
ทาก ๒๕๐ เเสน แล้วเสกษ
พระรากล้าเนน โดยเรือ
พระที่นั่งเล็ก ข้ามแม่น้ำ
ไปขึ้นท้าวณวน ครงปากถ้าว
เสกษพระรากล้าเนน ขึ้น
ประพาศถ้าวกระแฆอยู่
ใกล้ริมแม่น้ำแล้วเสกษ
พระรากล้าเนน กลดขลง
เรือพระที่นั่ง ออกจาก
พลับพลากประทัก
รอนเขาถ้าวระแฆไป
ประทัก แรมพลับ
พลากแรมทอสองพี่น้อง
ระขะทาก ๒๐๐ เเสน
รวมเป็นทางชดมารค
เสกษพระรากล้าเนน
แรมพลับพลาก

แรมหาคสองพี่น้อง ถึงพลับ
พลากแรมท้าวหน้าเมือง
ลุ่มลุ่ม ๕๕ เเสน ประมาณ
กระบวงหลวงเเคน ๕ ชั่วโมง

วันที่ ๑๕ ฅวัน ๑ ฅเอน ๒ แรม ๔ ฅ้า

๕. เวลาเข้า ๑ โมง ออกเรือพระที่นั่ง
แรมพลับพลากแรมท้าวหน้าเมือง
ลุ่มลุ่มไป (ประทัก
ท้าวณวนหน้าเขาคกรง
เสกษพระรากล้าเนน ขึ้น
ประพาศถ้าวระแฆ ถ้าว
ไม่ประทักเสกษพระ
รากล้าเนนต่อไป) ประ
ทักรอนพลับพลากปรา
ทหาคกรงเขาถ้าวระแฆ
ระขะทาก ๒๐๐ เเสน
แล้วออกเรือพระที่นั่ง
จากพลับพลากประ
ทัก
รอน หาคกรงเขาถ้าว
ไป ประทัก
แรมพลับพลากแรม
ทอสองพี่น้องระขะ
ทาก ๒๐๐ เเสน รวม
เป็นทางชดมารค
เสกษพระรากล้าเนน
แรมพลับพลาก
แรมท้าวหน้าเมือง
ลุ่มลุ่มถึงพลับ
พลากแรมหาคกรง
ใหญ่ ๕๐๐ เเสน
ประมาณกระบวงหลวง
เเคน ๕ ชั่วโมง (ใน
วันนี้เสกษพระ
รากล้าเนนถึง
พลับพลาก
แรมหาคกรงใหญ่
แต่วัน ๆ เวลา
ย้ายพลกพราน
จะได้จักการตั้ง
กองไว้ที่เหล่า
เสกษพระ
รากล้าเนนทาง
ชดมารค โดย
พระยาคชขัน
ไปประทัก
พลับพลาก
น้อย ทอก
พระเนตร
สัทิวจัก
บาททวิบาท
ทมิเณอกรวง
เป็นกัน)

วันที่ ๑๖ ฅวัน ๒ ฅเอน ๒ แรม ๕ ฅ้า

๕. เวลาเข้า ๑ โมง ออกเรือพระที่นั่ง
แรมพลับพลากแรมหาคกรงใหญ่
ไปประทัก
พลับพลากปรา
ทหาคกรงระแฆ
ระขะทาก ๒๐๐ เเสน
แล้วออก
เรือพระที่นั่ง
จากพลับ
พลากประ
ทัก
รอนหาคกรง
ระแฆ ไป
ประทัก
แรมพลับ
พลากแรม
ทอสอง
พี่น้องระ
ขะทาก
๒๐๐ เเสน
รวม

เป็นทางชลมารค เสด็จพระราชดำเนิน แต่
พลับพลาแรมหาควังใหญ่ ถึงพลับพลาแรมพ
ท้องน้ำ ๒๐๐ เส้น ประมาณกระบวนหลวง
เดิน ๕ ชั่วโมง เวลาบ่าย ๕ โมงเสด็จพระราช
ดำเนินโดยพระบาทพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ในค่าย
ฉนวนแล้วประทับแรมที่พลับพลาคืน ๑

วันที่ ๑๗ ๓ เดือน ๒ แรม ๖ ค่ำ
๕. เวลาเช้า ๓ โมง ประพาศหน้าพุทธรูปข้างเวลา
เช้าแล้วออกเรือพระที่นั่งแต่พลับพลาหน้าพุทธรูป
เข้าไปประทับทอดพระเนตรพุทธรูปว่า พอเรือกระ
บมขึ้นแล้วเสด็จออกจากพลับพลาไป
ประทับทำฉนวนน้ำใหญ่แห่ง ๑ (แล้วไปประทับ
ทอดพระเนตรพุทธรูปแล้วเสด็จขึ้นเรือ ๒ แห่ง พระ
ตะเข็บแห่ง ๑ ถ้าไม่เสด็จประทับ) แล้วเสด็จ
พระราชดำเนินต่อไปประทับแรมพลับพลาที่หาควัง
แรม ระยะทาง ๓๐๐ เส้น ประมาณกระบวน
หลวงเดิน ๗ ชั่วโมง เสด็จประพาศพวงเวียน
แล้วประทับแรม

ข่าวตลับ

พระพรหมภิบาล (จีน) บุตรพระยา
รามแก้วแห่ง (กล่อม) เสด็จได้ถวายตัวเป็น
มหาดเล็ก แต่แผ่นดินพระบาทสมเด็จพระจอม
เกล้าเจ้าอยู่หัว ครั้นถึงรัชกาลปัจจุบัน
เป็นมหาดเล็กถวายงาน ภายหลังทรงพระ
กรุณาโปรดให้เป็นนายพิหารณสารพิกัดกรมแพ
พระราชทาน เข็มหวัดขี้ดะ ซึ่งสืบต่อกัน แล้ว

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เป็นจมื่นไชย
ภญา ปลัดกรมพระตำรวจใหญ่ขวา พระราช
ทาน เข็มหวัดขี้ดะ ๒ ขันแล้วได้พระราชทาน
อีก ๑๐ ทำลึง เช่น ๒ ขัน ๑๐ ทำลึงได้รัยราช
การ เช่น ขำหลวง ออกไปชำระ กรมเรื่อง สมท
สงคราม เมือง สมุทรสาคร แล้วโปรดเกล้าฯ
ให้เป็น พระพรหมภิบาล เจ้ากรมพระตำรวจ
ในขวา ฝ่ายพระราชวังบวรฯ พระราชทาน
เข็มหวัดขี้ดะ ๓ ขันได้รัยพระราชทาน เครื่องราช
อิสริยาภรณ์ ข้าราชการชั้นที่ ๔ ภูษณาภรณ์
ครั้นเมื่อเดือน ๔ อุตราชสาธิต ขี้หวัด
ล้ม พิศุค บัญชียะโรค วิสสิคอง ซึ่ง เป็นมา
ช้านานแล้วกำเริบขึ้นให้ไปชำระ ทั้งกลางวัน
กลางคืน วันละหลาย ๆ ครั้ง ทรงหวาง
เวียนหนึ่งไม่ได้ ใ้ท้าวพระ ประสิทธิ์วิศิษฏวิกรม
พระ ประสิทธิ์วิศิษฏาประกอบรักษาอยู่ ๑๐ วัน
ขอให้ท้าวหมวช่วยไม่รับทำต่อไป ใ้ท้าวหม
กิม เสด็จสู่ที่รักษา ราชการไม่คลายขึ้น
ทรุดหนักลง ทาขุนประเสริฐ โสภณมารักษา
อาการให้ปาน เย็นคอ เย็นย อู่การ พินาร รับ
ประ ทานอาหารไม่ได้ ให้จ้อยวันละชั่วโมงบ้าง
ครึ่งชั่วโมงบ้าง มีอบมเท้าบวม ขุนประเสริฐ
โสภณไม่รับรักษา อาการทรุดลงได้ให้พระหม
อักษณาชาติ รักษาอาการทรุดลง วัน ๑
เดือน ๑ แรม ๑๒ ค่ำ ขี้หวัดล้ม พิศุค
เวลา ๒ ยามเศษ ถึงแก่กรรม อายุ ๕๐ ปี
พระราชทาน น้ำชำระศพ หีบสลัก กำนแย่ง
เป็นเกียรติยศ พระ องค์ เจ้าศรีเสาวภางค์
รักษาศพ